

kép az az egyetlen elvi alap, amelyre a Kuria valorizációs gyakorlata is támaszkodik. Ez az elv azonban csak bizonyos korlátok közt vezet a valorizáció elismeréséhez, mert kérélelhetetlen alkalmazása annak ellenkezőjéhez vezetne. A Kuriának nincs módjában, hogy az államot tartozásai felértékelt megfizetésére kötelezze, tehát neki és mindenkinek, aki valamely tartozási típus felértékelésének kérdésével foglalkozik, számolnia kell azzal a ténnyel, hogy az állam a maga tartozásait elértéktelenedni engedi. Mindazokkal az érdekkörökkel szemben ennél fogva, amelyek ezt a veszteséget általában viselik, a jognak kíméletesebbnek kell lennie, mint azokkal szemben, akiknek módjukban van, hogy azt egészben vagy részben a saját adósaikra áthárítsák. Minthogy pedig itt tömegjelenségekkel állunk szemben, amelyeket csak sematikus, általános kritériumok alapján lehet elintézni, a jog a kisebb rosszat, a kisebb igazságtalanságot választja, amikor elzárkózik a felértékelés elől adósokkal szemben, akik ily kíméletre szoruló kategóriába tartoznak. Mindez azonban nem von le semmit abból az elismerésből, amelyet a jelen mű szerzője méltán kiérdemelt, aki nagy elmélyedéssel, magas ideális állásponton, kiváló elmeiell és virtuozitással száll sikra tétele mellett. M.

A választottbíráskodás kézikönyve. Irta: Dr. Ujlaki Géza. Budapest, Dick Manó kiadása, 1927. A testes, 329 oldalra terjedő kötet a választottbíráskodás körül való tudnivalókat egységesen foglalja össze. A nagy szorgalommal és tárgyismerettel összegyűjtött igen bő anyagnak ez a rendszeres feldolgozása már magában véve is közszükségletet elégít ki s eddig hiányzott, ama számos és kiváló feldolgozás dacára is, amelyben ez a matria részben a perjogi tan- és kézikönyvekben, részben pedig dr. Fabinyi Tihamér jeles monográfiájában külön is részesült. A rendszer, amelybe szerző terjedelmes anyagát hozza, azonban tudományos szempontból is jelentős alkotás, amelyet ilyen szerteágazó és a jognak minden terén átszövődő masszánál ezzel a tökéletességgel és következetességgel keresztülvinni nem volt könnyű feladat. A részletekben a szerző az elméleti állásfoglalások elől — inkább kitér, mintsem hogy a számtalan vitakérdés megoldásához a maga részéről állást foglalna, amit bizonyos fokig igazol a gyakorlati cél, amelyet a szerző maga elé tűzött. Így azaz, hogy a receptumot sui generis contractusnak tekinti (73. l.), annak jogi természetére vonatkozólag még semmit sem mondott. A magánjogi kérdésekben sem megy mindig a dolgok mélyére, például amikor *Almási*-val polemizálva azt vitatja, hogy a bírói egységet a magánjogi érvénytelenségi okok alapján nem lehet megtámadni, s ezt a bírói egységet perjogi természetével okolja meg. Az irodalomban és judikaturában rége tisztázott dolog, hogy például kényszer, megtévesztés stb. alapján külön perben a bírói egységet éppugy meg lehet támadni, mint bármely más akaratnyilvánítást, s hogy ez a kereset (vagy kifogás) a perjogi megtámadó eszközöktől (perújítás, semmisségi kereset) teljességgel független jogeszköz. Végül nem hallgathatjuk el azt az észrevételünket, hogy a választottbíráskodás kérdésével foglalkozó hazai irodalom csak hézagosan nyert felhasználást, ami nemcsak az idézések hiányosságában mutatkozik, hanem abban is, hogy a szerző nyilván sok kérdésben revideálna és kiegészítené állásfoglalásait, ha az eddigi irodalmat behatóbb tanulmányozás tárgyává tenné. Viszont nagy előnye a műnek és bizonyára népszerűségét is nagyban elő fogja mozdítani a *Mintatár*, amely annak IV. részéként a 314—321. lapokon foglaltatik s amely minták közül az 1. számú — igen helyesen — szem előtt tartja a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kebelében alakult állandó választottbíráskodás formáját.